

העור והרוטב פרק תשיעי חולין

קבו.

עין משפט נר מצוה

סג א מיי פכ"ה מהל
טומאת מת הל"ו:

לעזי רש"י

בטי"ל חלק מהמשקוף
שבו הדלת חובטת.

שיטה מקובצת

א ר' יוסי אומר רואין את
הטומאה מכנגד השקוף:
ב ודקא אמרת על
האסקופה כולה טמא:
ג דפליג עליה דר' יוסי
ר"ש הוא: ד טהור
מטהר אלא דשמעיה
דקאמר ת"ק: ה וטעמא
משום דקטת ברישא:
ו משום דרופנו העליון
ג"כ נ"א כשיי משום
דרופנו ראשו מאהיל וכו':
ז השתא קס"ד דאדאין
בצוארו טפח קאי: ח אף
ברך כניסתה היא מוציאה
טמאתה. (נ"ב וה"ג תנא)
א"נ פעמים שהוא מקיא
וכן שוליו וכו' כן מצאתי
בס"י אהד:

ה"ג וטני עלה ורבי יוסי מטהר אהייא אי נימא אסיפא טמא קמא נמי טהורי מטהר אלא דקאמר ת"ק הבית טמא אי משום דדרך טומאה ללאה בו ולא גרסינן אלא לאו ארישא. דהא זרישא זבדיא מן זה ורבי יוסי מטהר: אי נימא אסיפא. וכדקתני הא ת"ק נמי מטהר: אלא. שמעיה לת"ק דקאמר הבית טמא כל היכא דמשכחת חלא מהניך תרי טעמי אי משום דרך טומאה ללאה כגון רישא דיש זה פותח טפח דאין כאן טומאה טמונה אלא משום דסופה ללאה ואי משום דטומאה טמונה בזקעת מדנקט רישא יש זה פותח טפח ותנא סיפא עלה העמידה צפתה ופתחה לחוץ הבית טהור ושמעינן מינה טעמא דיש זה פותח טפח דאין כאן אהל טומאה טמונה הא אין זה פותח טפח אפילו העמידה צפתה ופתחה לחוץ הבית טמא מפני שטומאה טמונה בזקעת והוי כאלו מוטלת בזקעת הבית והבית משהיל עליה: וקא"ל ר' יוסי. זרישא דקאמרת גבי יש זה פותח טפח הבית טמא מפני שדרך טומאה ללאה יכול הוא להוציאה לחצאין: ודקאמרת. זקיעה הבית טהור וטעמא דמשום דנקט זרישא יש זה פותח טפח הא אין זה פותח טפח הבית טמא משום דטומאה טמונה בזקעת לאו מילתא היא דטומאה טמונה אינה בזקעת: הכלב צטרך צטרך ומהם הכלב דאלו חי אפילו נכנס לבית הבית טהור כדאמר בבבא מציעא (ע"ל דף ע"א.)

אם יש בצוארו פותח טפח בו. תימא אי זוארו של כלב חשיב דבר שאין מקבל טומאה כי יש זוארו פותח טפח מאי הוי נהי דרבי מאיר אית ליה חוקקים להשלים מ"מ הא ממעט הצטרך את האויר מטפח ואינה יכולה טומאה לזא ואי חשיב דבר המקבל טומאה היכי קאמר ר' יוסי ורואים את חלל הטומאה הא

אם אין בחללה טפח אינו מוציא ואמאי והא אינו יכול לחוץ והרי הוא כפתוח לבית ומיהו אפשר דמ"מ לרבי יוסי הבית טהור דכיון שאין בחלל טפח אין כאן אהל שימשוך טומאה לבית ופוסקת הטומאה צחוץ אך קשה נהי דצטרך אפשר שאינו חוץ עלמות אמאי אין חולצים וי"ל כיון דלית ליה לר"מ חוקקין יש זה אור קטת דהעצמות אין סותמים כל הנקב אלא ממעטין ומסתמא אין מצטלין וסופו להוליא משם לא חייבי כדפרישית פ' לא יתפור (ז"ב ע"ד): מאי לאו אמין בצוארו פותח טפח. ורואין היינו רואין את הטומאה אם היא כנגד השקוף או לא: אמר רבא ה"ק בו. לא הוה מצי למימר דאיש זוארו פותח טפח קאי ולא צא לחוץ אלא דלא חשיב לשקוף אהל ורואין זוארו כלב קאי דלא שייך למימר לשון רואין אהל דהא מונח קמן אלא אטומאה שהיא צפנים או אהל שייך לומר רואין: אמר ר' יוסי בתר דה"ג א"נ. ור"מ דלא דעי חלל טפח לטעמיה דלית

ליה צפ"ק דשבת (דף ז'): דחוקקין להשלים גבי זרק וגז צחור כל שהוא ונהי דצפ"ק דערוצין (דף ז'): גבי כיפה לא אמר חוקקין להשלים אלא כשיש צרגליה ארבע ה"מ גבי מזוזה דכתיב (דברים י"ב) וצבעריך ובעיני עשר חסוד אצל בעלמא אפי' אין שם ד' חוקקין וז"ע שם ו' ונראה דהך שמעמא מייירי כשאין טפח מן השקוף ולחוץ וכשסוגרם

הדלת הוא כהאל צפני עצמו ואין אהל פחות מטפח י"ו אלאעור אמר פיו לפנים הבית טהור לחוץ הבית טמא מפני שטומאה יוצאה דרך שוליו ונראה דר' אלעזר לאו כלב דרבי יוסי קאי דר' יוסי כלב שיש זוארו חלל פותח טפח איירי ורבי אלעזר שאין בחלל פותח טפח מדקאמר פיו לפנים הבית טהור ו' אלמא צפתם כלבים איירי שאין זוארם פותח טפח: מאן הנא דפליג עליה דרבי יוסי ר"ש הוא. פ"ה מאן מנא דאמר לעיל וגזע צפני זית ודבר אחר משהיל עליו ועל חצי זית טהור דלא מצטרף אלמא תרי שמי נינהו דאהל לאו היינו נגיעה וקשה דהתם אפי' רבי יוסי מודה בין לצדי בין לרצף דהא למעלה מטפח אהל בהמשכה הוא ונראה לפרש דאמאי דקאמר לעיל מאן האי מנא דחשיב לאהל נגיעה ר' יוסי מכלל דאיכא דפליג עליה וקאמר מאן הוי האי מנא: ע"ס

ושוליו לפנים: הבית טמא. שהרי דרך פתח קטן הזה על כרחך היה סופה לזאת: בין כך ובין כך. פיו לפנים או פיו לחוץ בין טומאה מכנגד השקוף ולפנים בין שהוא לחוץ בין בצוארו טפח בין אין בצוארו טפח וכו' טפח על רוס טפח מרובע מוציא את הטומאה: רבי יוסי אומר רואים את הטומאה. קס"ד דה"ק זודקין בגופו את מקום הטומאה אם היה מן המשקוף ולפנים: הבית טמא. השתא קס"ד ואלדאין זוארו טפח קאי דקאמר ר"מ הבית טהור וקא"ל רבי יוסי אם הטומאה מן המשקוף ולפנים אפי' שאין זוארו רוחב להיות הוא אהל הרי יש כאן אהל גדול שהבית משהיל על הטומאה וסתם חלל הגרון אין זו טפח והוא לא טומאה טמונה: מן המשקוף ולחוץ הבית טהור. שהרי אין כאן לא בית משהיל ולא אהל טפח שיהא ממשכה לחוץ הבית: פיו לפנים. ונקב זנבו לחוץ הבית טהור אם טומאה מבחוץ ומשום המשכה לא מטמאין ליה שהרי אין דרך מאכל לזאת דרך הפה אלא דרך השוליים נקב הריעי: פיו לחוץ.

ותני עלה רבי יוסי מטהר אהייא אילימא אסיפא ת"ק נמי טהורי קא מטהר אלא דקאמר ת"ק טומאה בתוכה הבית טמא אי משום דדרך טומאה לצאת ואי משום דטומאה טמונה בזקעת וקא"ל רבי יוסי דקאמרת דרך טומאה לצאת יכול הוא להוציאה לחצאין או לשורפה במקומה ודקאמרת טומאה טמונה בזקעת טמונה אינה בזקעת ורמי דר' יוסי אדר' יוסי דתנן הכלב שאכל בשר מת ומת הכלב ומוטל על האסקופה ר"מ אומר אם יש בצוארו פותח טפח מביא את הטומאה ואם לאו אינו מביא את הטומאה ר' יוסי אומר רואין מ' מכנגד השקוף ולפנים הבית טמא מכנגד השקוף ולחוץ הבית טהור רבי אלעזר אומר פיו לפנים הבית טהור פיו לחוץ הבית טמא מפני שטומאה יוצאה דרך שוליו רבי יהודה בן בתירא אומר בין כך ובין כך הבית טמא מאי לאו אמין בצוארו פותח טפח קאי רבי יוסי וש"מ טומאה טמונה בזקעת אמר רבא רואין את חלל הטומאה קתני ורבי יוסי בתרתי פליג וקא"ל ר' מאיר דקאמרת כי יש בצוארו פותח טפח מביא את הטומאה אנן בתר חללה אולגין ודקא אמרת מ' (הבית) כולו טמא מכנגד השקוף ולפנים הבית טמא מכנגד השקוף ולחוץ הבית טהור רב אחא בריה דרבא מתני לה בהדיא רבי יוסי אומר רואין את חלל הטומאה ומאן תנא דפליג עליה מ' רבי שמעון הוא דתנא ר"ש אומר שלש

הואיל ורחבו טפח: ואם לאו אין מביא את הטומאה. דכל שאין זו רוחב טפח אינו אהל כדמתן (אהלות פ"ג מ"ו) טפח על טפח על רוס טפח מרובע מוציא את הטומאה: רבי יוסי אומר רואים את הטומאה. קס"ד דה"ק זודקין בגופו את מקום הטומאה אם היה מן המשקוף ולפנים: הבית טמא. השתא קס"ד ואלדאין זוארו טפח קאי דקאמר ר"מ הבית טהור וקא"ל רבי יוסי אם הטומאה מן המשקוף ולפנים אפי' שאין זוארו רוחב להיות הוא אהל הרי יש כאן אהל גדול שהבית משהיל על הטומאה וסתם חלל הגרון אין זו טפח והוא לא טומאה טמונה: מן המשקוף ולחוץ הבית טהור. שהרי אין כאן לא בית משהיל ולא אהל טפח שיהא ממשכה לחוץ הבית: פיו לפנים. ונקב זנבו לחוץ הבית טהור אם טומאה מבחוץ ומשום המשכה לא מטמאין ליה שהרי אין דרך מאכל לזאת דרך הפה אלא דרך השוליים נקב הריעי: פיו לחוץ.

ושוליו לפנים: הבית טמא. שהרי דרך פתח קטן הזה על כרחך היה סופה לזאת: בין כך ובין כך. פיו לפנים או פיו לחוץ בין טומאה מכנגד השקוף ולפנים בין שהוא לחוץ בין בצוארו טפח בין אין בצוארו טפח וכו' טפח על רוס טפח מרובע מוציא את הטומאה: רבי יוסי אומר רואים את הטומאה. קס"ד דה"ק זודקין בגופו את מקום הטומאה אם היה מן המשקוף ולפנים: הבית טמא. השתא קס"ד ואלדאין זוארו טפח קאי דקאמר ר"מ הבית טהור וקא"ל רבי יוסי אם הטומאה מן המשקוף ולפנים אפי' שאין זוארו רוחב להיות הוא אהל הרי יש כאן אהל גדול שהבית משהיל על הטומאה וסתם חלל הגרון אין זו טפח והוא לא טומאה טמונה: מן המשקוף ולחוץ הבית טהור. שהרי אין כאן לא בית משהיל ולא אהל טפח שיהא ממשכה לחוץ הבית: פיו לפנים. ונקב זנבו לחוץ הבית טהור אם טומאה מבחוץ ומשום המשכה לא מטמאין ליה שהרי אין דרך מאכל לזאת דרך הפה אלא דרך השוליים נקב הריעי: פיו לחוץ.

א אהלות פ"ג מ"ו,
ב ז"ל על האסקופה כולה
כו רש"י, ג א נכנס א"ל אין
מצטלין, ד זה הוא דבור
צפני עצמו. מהר"ם, ה ג"ז
הוא דבור צפני עצמו.
מהר"ם, ו ז"ל אלא, רש"י,